

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 185/2010-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. mája 2010 predbežne prerokoval sťažnosť T. V., H., zastúpeného advokátom JUDr. J. G., T., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 4 Tos 52/2008 z 24. júna 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť T. V. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. júla 2008 doručená sťažnosť T. V. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Tos 52/2008 z 24. júna 2008 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“), ktorým

krajský súd rozhodol o sťažnosti prokurátora Krajskej prokuratúry v Trnave (ďalej len „krajský prokurátor“) proti uzneseniu Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 7 T 149/2006 z 26. mája 2008, ktorým bolo vyhovené žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu. Krajský súd napadnutým uznesením zrušil sťažnosťou napadnuté prvostupňové uznesenie a žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zamietol.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol vzatý do väzby uznesením okresného súdu sp. zn. Tp 53/06 z 19. marca 2006 z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). V čase podania sťažnosti bol sťažovateľ podľa rozhodnutia krajského súdu sp. zn. 3 Tpo 38/2006 z 20. júla 2006 vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Krajský prokurátor podal 7. septembra 2006 na sťažovateľa obžalobu pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. a), c) a e) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“). Po podaní obžaloby bolo o ďalšom trvaní väzby sťažovateľa rozhodnuté 31. októbra 2006 pri predbežnom prerokovaní obžaloby, *„teda asi mesiac po uplynutí základnej lehoty jej trvania“*. Podľa sťažovateľa *„absencia formálneho rozhodnutia okresného súdu o ďalšom trvaní väzby k 17. 9. 2006, na ktorý pripadol koniec zákonnej šesťmesačnej väzobnej lehoty ustanovenej pre prípravné konanie, vo svojich dôsledkoch znamená, že na ďalšie trvanie väzby počnúc 17. 9. 2006... nebol právny titul, ktorý by zabezpečil jej legitímnosť a legálnosť“*.

Sťažovateľ s poukazom na judikatúru ústavného súdu, konkrétne na nález sp. zn. III. ÚS 209/06 z 21. februára 2008, požiadal 19. mája 2008 o prepustenie z väzby. Okresný súd jeho žiadosti vyhovel a 26. mája 2008 rozhodol o jeho prepustení z väzby na slobodu. Proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podal krajský prokurátor odvolanie, ktorému krajský súd vyhovel a uznesením sp. zn. 4 Tos 52/2008 z 24. júna 2008 zrušil odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu a žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby zamietol.

Podľa názoru sťažovateľa boli napadnutým uznesením krajského súdu porušené jeho označené základné práva, a preto navrhuje, aby ústavný súd vo veci jeho sťažnosti vydal tento nález:

„Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 4 Tos 52/2008/552 zo dňa 24. 6. 2008 porušil ústavné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky.

Uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 4 Tos 52/2008/552 zo dňa 24. 6. 2008 sa zrušuje a sťažovateľ sa prepúšťa z väzby.

Sťažovateľovi sa priznáva podľa čl. 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky primerané finančné zadostučinenie vo výške 150 000 Sk...“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané

oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou dožaduje, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Tos 52/2008 z 24. júna 2008.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Zo súdneho spisu (ktorý sa nachádzal na ústavnom súde vo veci inej sťažnosti sťažovateľa) a z dokumentácie predloženej sťažovateľom, resp. jeho právnym zástupcom ústavný súd zistil toto:

Dňa 31. októbra 2006 na predbežnom prerokovaní obžaloby rozhodol okresný súd aj o ďalšom trvaní väzby sťažovateľa tak, že naďalej trvajú dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. V písomnom vyhotovení uznesenia č. k. 7 T 149/06-279 z 31. októbra 2006 bolo omylom uvedené, že u sťažovateľa naďalej trvajú dôvody podľa § 71 písm. a), b) a c). Vo veci bolo 13. novembra 2006 vydané opravné uznesenie o výroku. Proti uzneseniu o zmene dôvodov trvania väzby v spojení s opravným uznesením podal sťažovateľ 1. decembra 2006 sťažnosť, ktorú založil na tom, že okresný súd odôvodnil skutkové okolnosti, v ktorých vidí dôvod väzby iba poukazom na predchádzajúce odsúdenia. Taktiež poukázal na to, že záver súdu o zdroji jeho príjmov je len domnienkou, ktorá nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, a preto nemôže slúžiť ako dôvod väzby. Krajský súd uznesením sp. zn. 4 Tos 89/2006 z 5. decembra 2006 sťažnosť zamietol.

Sťažovateľ podal okresnému súdu 1. júna 2007 žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, ktorú odôvodnil tým, že obžaloba je nezákonná z dôvodu, že do nej neboli zahrnuté skutočnosti, ku ktorým nebol vypočutý, a v konaní bol použitý dôkaz, ktorý nebol získaný zákonným spôsobom. V žiadosti sťažovateľ nenamietal absenciu formálneho rozhodnutia k 17. septembru 2006, teda nezákonnosť jeho väzby až do 31. októbra 2006 (keď bolo na predbežnom prerokovaní obžaloby rozhodnuté aj o tom, že sa naďalej ponecháva vo väzbe). Okresný súd žiadosť sťažovateľa uznesením č. k. 7 T 149/06-393 z 19. júna 2007 zamietol. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ 26. júna 2007 sťažnosť krajskému súdu, v ktorej taktiež nenamietal nezákonnosť jeho väzby po podaní obžaloby. Krajský súd uznesením sp. zn. 3 Tos 44/2007 z 9. augusta 2007 sťažnosť zamietol.

Sťažovateľ novou žiadosťou zo 4. januára 2008 žiadal o prepustenie z väzby na slobodu, ktorú odôvodnil iba tým, že okresný súd koná v jeho právnej veci s neodôvodnenými prietrahmi, a preto žiadal, aby bol prepustený na slobodu. V žiadosti opäť neargumentoval absenciou formálneho rozhodnutia k 17. septembru 2006. Okresný súd žiadosť sťažovateľa zamietol na neverejnom zasadnutí uznesením z 31. januára 2008. Dňa 11. februára 2008, t. j. v deň doručenia jeho písomného vyhotovenia, podal proti nemu sťažovateľ prostredníctvom obhajcu sťažnosť, v ktorej opäť neargumentoval tak závažným nedostatkom, ako je už spomínaná absencia formálneho rozhodnutia o ďalšom trvaní jeho väzby. Krajský súd rozhodol o sťažnosti na neverejnom zasadnutí 13. marca 2008 tak, že ju zamietol.

Sťažovateľ podal 19. mája 2008 okresnému súdu ďalšiu žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, ktorú už odôvodnil (s poukazom na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 209/06 z 21. februára 2008) absenciou formálneho rozhodnutia okresného súdu k 17. septembru 2006, keď mu uplynula zákonná šesťmesačná väzobná lehota na prípravné konanie, a o jeho ďalšej väzbe po podaní obžaloby 7. septembra 2006 bolo rozhodnuté až 31. októbra 2006. Okresný súd uznesením z 26. mája 2008 s poukazom aj na judikatúru ústavného súdu rozhodol o prepustení sťažovateľa na slobodu. Proti tomuto uzneseniu podal krajský prokurátor sťažnosť. Krajský súd 24. júna 2008 zrušil napadnuté prvostupňové uznesenie a rozhodol o zamietnutí žiadosti sťažovateľa o prepustenie na slobodu.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ bol v tejto trestnej veci prepustený na slobodu 17. septembra 2008.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že podľa sťažovateľa došlo k porušeniu jeho označených základných práv napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým bolo zrušené uznesenie okresného súdu z 26. mája 2008 a bolo rozhodnuté, že jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu sa zamietá.

Na základe uvedeného bolo úlohou ústavného súdu v tomto konaní, opierajúc sa o svoju konštantnú judikatúru, preskúmať, či napadnuté uznesenie krajského súdu je z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné a (ne)malo, resp. (ne)mohlo mať za následok porušenie označených základných práv sťažovateľa.

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu je tiež posúdiť, či tento nie je zjavne neopodstatnený. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

V prípade sťažovateľa lehota väzby nebola predlžovaná a prvotné uznesenie okresného súdu z 19. marca 2006 o vzatí sťažovateľa do väzby nebolo obmedzené iba na určité časové obdobie. Prokurátor podal obžalobu v rámci šesťmesačnej lehoty, od kedy väzba sťažovateľa začala plynúť, a teda nebolo namieste, aby prokurátor žiadal o predĺženie lehoty väzby. Účinky tohto rozhodnutia, ktoré je ústavným základom väzby, nezanikajú ani podaním obžaloby (7. septembra 2006) a ani uplynutím šesťmesačnej lehoty, od kedy lehota väzby začala plynúť (17. septembra 2006). Aj potom, ako sa trestná vec sťažovateľa dostala

do štádia konania pred súdom, ústavným základom väzby sťažovateľa bolo rozhodnutie okresného súdu o vzatí do väzby, keďže toto nebolo časovo obmedzené tak, ako sú časovo obmedzené rozhodnutia súdov v prípade predlžovania lehoty väzby. Po podaní obžaloby následne okresný súd v rámci jej predbežného prerokovania 31. októbra 2006 rozhodol, že sťažovateľa ponecháva vo väzbe, pretože dôvody väzby trvajú, pričom jeho sťažnosť proti tomuto rozhodnutiu bola krajským súdom zamietnutá (podobne I. ÚS 295/08, I. ÚS 59/09, I. ÚS 70/09, II. ÚS 207/09).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd nezistil absenciu ústavného základu väzby sťažovateľa v namietanom časovom úseku (od 17. septembra 2006 do 31. októbra 2006), ktorá by mohla viesť k záveru o porušení práv a slobôd sťažovateľa (čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy) a ktorá by bola dôvodom na zásah do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov v jeho prípade. Preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Sťažovateľom označený nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 209/06 z 21. februára 2008 (na ktorý sa odvoláva z dôvodu, že ide o skutkovo totožné veci) síce prisvedčuje jeho argumentácii v sťažnosti, avšak je potrebné zdôrazniť, že neskôr sa judikatúra ústavného súdu ujednotila a odklonila od uvedeného právneho názoru (napr. už citovaná judikatúra I. ÚS 295/08, I. ÚS 59/09, I. ÚS 70/09, II. ÚS 207/09). Uvedená judikatúra má už charakter stabilizovanej judikatúry a ústavný súd nevidí dôvod, aby ju v danej veci nerešpektoval.

Sťažovateľ v závere sťažnosti poukázal na iné rozhodnutie krajského súdu (sp. zn. 5 Tos 70/2008 zo 17. júna 2008) a skonštatoval, že „*rovnaké veci tento súd posudzuje rôzne*“, keď pravdepodobne podľa neho v rovnakom prípade zamietol sťažnosť krajského prokurátora a obžalovaný bol prepustený na slobodu.

Ústavný súd k uvedenému dodáva, že mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak poslanie, ktoré podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (resp.

jeho plénu a kolégiám), keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01).

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ostatnými návrhmi sťažovateľa uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. mája 2010